

خداوند به دل‌های شما می‌نگرد

چیزی که برای ما باید مهم باشد، این است که دلمان با خداوند پیوند داشته باشد. این خیلی مهم است که رابطه ما با خداوند تعالی عمیق باشد. رسول اکرم (ص) می‌فرماید: «إِنَّ... (تَبَارَكَ وَتَعَالَى) لَا يُنْظَرُ إِلَى صُورِكُمْ وَلَا إِلَى أَمْوَالِكُمْ وَلَكِنْ يُنْظَرُ إِلَى قُلُوبِكُمْ وَأَعْمَالِكُمْ؛ خداوند به شکل شما و اموال شما نگاه نمی‌کند، بلکه به دل‌ها و اعمال شما توجه می‌فرماید.» (امالی، ص ۵۳۶).

هر انسان از درون قلب خود ارتباطی با ذات اقدس پروردگار دارد که یا ناآگاه است و آن را کشف نکرده است یا به دلیل تاریکی قلب، از آن غافل است.

ما عیدیم و خدا رب است. این ربوبیت خدا، با عبودیت ما مفهوم مهمی است که اگر برای انسان قابل درک نباشد، دست کم این یک احساس است که باید بر قلب انسان حاکم شود.

پیش از درک عبودیت، فهم مفهوم ربوبیت است که ضرورت دارد.

رب به‌منزله صاحب‌اختیاری است که علاوه‌بر مالکیت، مملوک خود را مدیریت هم می‌کند، همچون مدیر کارخانه‌ای که علاوه‌بر مالکیت ملک و کارگاه خود، به‌شخصه آن را اداره می‌کند.

اوست که هم ما را آفریده است و هم ما را اداره می‌کند؛ از دستگاه‌های مختلف جسم ما تا مسیر تعالی‌مان. خداست که هم مالک ماست، هم صاحب ماست و هم ما را اداره می‌کند. ازسوی دیگر، انسان یکسره در تسلط قدرت پروردگار است.

بسیار پیش می‌آید که در عرصه‌ای وارد می‌شویم، درحالی‌که استعداد و توان آن را داریم اما بازهم شکست می‌خوریم. این تجلی همان است که او نمی‌خواهد.

«إِلَهِی کَفَى لِي عِزًّا أَنْ أَكُونَ لَكَ عَبْدًا، یعنی افتخاری کم‌تر که چنین صاحب، مالک و مدبری دارم که مرا تا این حد حکیمانه اداره می‌کند».

عزت برای انسان، آن است که بی‌صاحب نباشد و به هر فردی راه ندهد. اگر ما احساس کردیم خدا مالک ماست و زندگی ما را اداره می‌کند، دیگر دچار وحشت و سرگردانی نمی‌شویم. انسانی که باور دارد خدایش او را اداره می‌کند، آرامش، وی را در بر می‌گیرد.

اگر بنا شد ما در زندگی رها شدیم و خدا را مالک خود ندانستیم، شیطان ما را بی‌صاحب حس می‌کند و هر جا اراده کند، بر ما مسلط می‌شود. اگر از عبودیت خدا خارج شدیم، به عبودیت شیطان درمی‌آییم.

قرآن می‌فرماید: «انْ تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ، نباید عبادت و سرپرستی شیطان را بپذیرید؛ چون او دشمن آشکاری برای شماست».

تقوا درواقع حرکت کردن در مسیر سرپرستی الهی و دور شدن از شیطان و سرپرستی اوست و همین حرکت‌های الهی است که رابطه قلبی ما با خداوند را به یادمان می‌آورد و تقویت می‌کند و اگر کسی متقی‌نزیسته باشد، نمی‌تواند انتظار عاقبت نیک داشته باشد. از خداوند بزرگ می‌خواهیم که دوستی و رابطه قلبی عمیق با خودش و توشه تقوا و عاقبت نیک را نصیب و روزی ما بفرماید.

برگرفته از خطبه‌های نماز جمعه مشهد

تنظیم: حجت‌الاسلام و المسلمین حسین ابراهیمی

ببرس و بدان

مسئله‌ای در باب مال‌دزدی

در این ستون به پرسش‌های شما در باره حکم مسائل مختلف از نظر شرعی پاسخ خواهیم داد. شما مخاطبان گرامی می‌توانید پرسش‌های خود را به‌شماره پیامک ۰۲۲۸۹-۳۰۰ با ما در میان بگذارید.

- شخصی مقدار زیادی سرقت و دزدی کرده است و با پولش، سرمایه‌ای برای کار فراهم کرده و دوباربر مبلغ مذکور با آن کار به‌دست آورده است، ولی دیگر می‌خواهد مالش حلال شود، اما جرئت گفتن حقیقت به آن مالک را ندارد. تکلیف چیست؟
- پاسخ اجمالی
- سرقت چیست؟

سرقت یا دزدی یکی از جرائم قدیمی مالی است که از همان ابتدای پیدایش مفهوم مالکیت و حقوق مالی، بشر مرتکب آن می‌شده است. جرم سرقت به‌دلیل سهولت دستیابی به منافع مالی و تعدد عمل سرقت به روش‌ها و شیوه‌های مختلف، یکی از جرم‌های پرتکرار است. سرقت در تمام جوامع بشری، یک عمل غیراخلاقی و نکوهش شده است و به‌عنوان جرم پذیرفته شده است.

در قانون مجازات اسلامی، جرم سرقت برخلاف جرم کلاهبرداری و خیانت در امانت، به‌روشنی تعریف شده است و در قانون، شرط اصلی و اساسی برای تحقق جرم سرقت، ربودن مال دیگری است. لازمه ربودن هم نقل مکان مال از محلی به محل دیگر است. پس سرقت صرفا درمورد اموال منقول، موضوعیت دارد و نمی‌شود تصاحب مالی را که امکان جابه‌جایی ندارد(مثل ملک)، سرقت نامید. بنابراین در تصاحب ملک شخص دیگری، عمل مجرم سرقت محسوب نمی‌شود و با نام‌های دیگری مانند «غصب» تعریف می‌شود. این نکته را باید درنظر گرفت که رضایت ظاهری مالک در دادن مال، موجب تحقق نیافتن سرقت نمی‌شود، مثلا اگر فردی با تهدید کردن به وسیله چاقو یا هر سلاحی، مال فرد دیگری را بگیرد یا مال را به بهانه امتحان کردن یا رؤیت بگیرد و فرار کند، از نظر قانون سارق محسوب می‌شود. طبق ماده ۲۶۷ قانون مجازات اسلامی، مصوب سال ۱۳۹۲، سرقت عبارت است از ربودن مال متعلق به غیر که در این تعریف سه ویژگی ربابش، مال بودن و تلفق داشتن مال به دیگری، ملاک تعریف سرقت قرار گرفته است.

- پشیمانی بعد از سرقت

اول باید اصل مال را به‌صاحبش برگردانید، ولی لازم نیست او بداند که این مبلغ را به‌چه دلیلی به او می‌دهید. در قدم بعدی اگر با اصل و عین مال دزدی، تجارت و کار کرده‌اید، سود حاصل، به‌مالک تعلق دارد. اما اگر معاملات را به‌صورت کلی انجام داده‌اید و از خود مال دزدی پرداختنی صورت نگرفته، بلکه از پول آن، وجه معاملات پرداخت می‌شده است، فقط ضامن مقدار اولیه دزدیده‌شده هستید و باید دقت کرد که در هر حال، در برگرداندن و محاسبه اصل و سود مال، باید ارزش روز آن لحاظ شود. باید گفت خریدوفروش کلی و عینی به این معناست که در «معامله عینی»، دقیقا کالا مشخص می‌شود، مثلا گفته می‌شود «این خودکار را به تو می‌فروشم»، که در اینجا باید دقیقا همان خودکار تسلیم خریدار شود. اما در «معامله کلی»، خریدار صرفا طالب خودکاری است به رنگ آبی که در این صورت، فروشنده می‌تواند هر خودکاری(که با خصوصیات بیان شده در عقد مطابقت داشته باشد) را به خریدار تسلیم کند.

● آیت...العظمی خامنه‌ای

اصل مال را باید به صاحبش برگرداند و نیاز نیست مطلع شود که بابت چیست و اگر مال دزدیده‌شده پول بوده است، نسبت به تفاوت ارزش پول، احتیاط واجب در مصالحه است. سودی که از مال دزدی به‌دست آورده است، در صورتی که عین مال دزدی به‌عنوان ثمن یا مثنی قرار گرفته باشد، معامله فضولی است و در صورت اجازه مالک، سود آن ملک مالک می‌شود و اگر معامله کلی بوده و مال دزدی را به‌عنوان ثمن یا مثنی تحویل داده است، ذمه‌اش به طرف معامله مشغول است؛ هرچند معامله و سود حاصله از آن صحیح است.

● آیت...العظمی سیستانی

اصل پول را باید برگرداند.

● آیت...العظمی صافی گلپایگانی

اگر با عین پول دزدی، جنس خریده و بر اثر تجارت با آن زیاد شده، همه آن را باید به صاحبش برگرداند، اما اگر معاملات را به‌صورت کلی فی‌الذمه انجام می‌داده و بعد از پول دزدی وجه آن را می‌پرداخته، فقط ضامن مقدار اولیه است. ولی می‌تواند به حساب او واریز کند یا به‌وسیله پست برای او بفرستد و لازم نیست موضوع را بگوید. همین که بگوید یا بنویسد که شخصی به شما به‌دکار بوده است، کافی است.

بیان آثاری که زیارت امام‌رضا^(ع) برای ما در پی دارد

برکات دیداری عاشقانه

حمیده ذاکری | درباره زیارت و دیدار با امام‌رضا^(ع) می‌توان از ابعاد مختلفی سخن گفت. بعضی به تاریخ و پیشینه زیارت امام‌رئوف^(ع) توجه می‌کنند، بعضی به آداب و احکام زیارت و هر شخصی به چشمی به امام خویش می‌نگرد. یکی از موضوعاتی که امروز می‌خواهیم درباره آن با شما صحبت کنیم، آثاری و برکت زیارت است که در دیدار با حضرت شمس‌الشموس^(ع) می‌خواهیم به آن دست یابیم.

زیارت امام‌رضا^(ع)، ثواب

زیارت رسول خدا^(ص) را دارد

امام موسی کاظم^(ع) می‌فرماید: «همانا فرزندم علی مظلومانه با زهر کشته می‌شود و در کنار هارون در توس دفن می‌شود. هرکه او را زیارت کند، مانند کسی است که رسول خدا^(ص) را زیارت کرده است.» (عیون اخبارالرضا^۴، ج ۲، ص ۳۶۰، ۳۳۷).

زیارت امام‌رضا^(ع)، ادای حق ولایت است

زیارت یکی از مناسک مهم فرهنگ شیعی است. سالیان سال است که شیعیان، زیارت امامان بزرگوارمان را دیداری عاشقانه، معنوی و بابرکت می‌دانند و برای دستیابی به آن، دست از تلاش برنمی‌دارند. به‌دلیل جایگاه مهم زیارت در فرهنگ شیعه، این عمل از نشانه‌ها و لوازم وفاداری شیعیان به آرمان‌های اهل بیت^(ع) و به‌جای آوردن حق ولایت آن‌هاست؛ زیارت امام‌رضا^(ع) همچون زیارت سیدالشهدا^(ع) از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است، همان‌طور که خود حضرت می‌فرماید: «هرکه برای زیارتم بار سفر بندد، داعیش مستجاب و گناهانش آمرزیده شود. هرکه مرا در آن قطعه زمین زیارت کند، همانند شخصی است که رسول خدا^(ص) را زیارت کرده است و خداوند اجر هزار حج مقبول و هزار عمره پذیرفته برای او بنویسد و من و پدرتم، شفاعت کنندگان او در روز قیامت باشیم و این قطعه زمین، باغی از باغ‌های بهشت و محل رفت‌وآمد فرشتگان است و تا ابد گروهی از آسمان نازل می‌شوند و گروهی بالا می‌روند تا آنکه در صور بدمند.» (بحارالانوار، ج ۱۰۲، ص ۴۲، ۵۱۶).

زیارت حضرت، گناهان را می‌آمرزد

حضرت علی^(ع) می‌فرماید: «مردی از فرزندان من در زمین خراسان، مظلومانه با زهر کشته خواهد شد. نامش نام من، و نام پدرش نام پسر عمران، موسی^(ع) است. همانا هرکه او را در غربتش زیارت کند، خداوند عزوجل گناهان گذشته و آینده او را بیامرزد، حتی اگر به عدد ستارگان و قطره‌های باران و برگ درختان باشد.» (عیون اخبارالرضا^۴، ج ۲، ص ۲۵۸، ۱۷۷).

زیارت امام‌رضا^(ع)، همنشینتی با پیامبر^(ص) می‌آورد

حضرت امام‌جواد^(ع) می‌فرماید: «هرکه قبر پدرم را در توس زیارت کند، خداوند گناهان گذشته و آینده او را بیامرزد و روز قیامت منبری روبه‌روی منبر رسول خدا^(ص) برای او نصب کنند تا آنکه خداوند از حسابرسی بندگانش فارغ شود.» (عیون اخبارالرضا^۴، ج ۲، ص ۲۵۹، ۱۹۷). برای ما مسلمانان در این دوره و زمانه که سعادت درک حضور پیامبر رحمت^(ص) را نداشته‌ایم، همنشینتی و حضور در کنار ایشان برایمان آرزوست، بنابراین با زیارت و دیدار امام‌هشتم^(ع) می‌توانیم به این سعادت دست پیدا کنیم.

زیارت امام، اندوه را از بین می‌برد

از پیامبر اکرم^(ص) نقل است که فرمودند: «پاره تن من در خراسان دفن خواهد شد. هر انسان اندوهناکی او را زیارت کند، خداوند بزرگ اندوه او را از بین خواهد برد و هر گنجهکاری که به زیارت او بشتابد، خداوند گناهانش را می‌آمرزد.» (بحارالانوار، ج ۱۹۷، ص ۲۸۲، ۳۷۷). یکی از آثار پربرکت زیارت و دیدار با امام‌رضا^(ع)، ابتهاج قلبی است. هر وقت اندوهی بر شما وارد می‌شود، از هر نقطه‌ای که هستید، می‌توانید روی به‌سمت امام بگردانید و به حضرت سلام بدهید و ایشان را زیارت کنید و در هر فرصتی چه در شادی و چه در اندوه به زیارت ایشان بشتابید.

زیارت امام‌هشتم^(ع)

شفاعت حضرت را به‌همراه دارد

امام‌رضا^(ع) می‌فرماید: «هرکه مرا در غربتم و دوری مزارم زیارت کند، روز قیامت در سه جا به فریادش می‌رسم تا از هول و وحشت آن مکان‌ها نجاتش دهم؛ هنگامی که نامه‌ها به چپ و راست تقسیم می‌شود، هنگام صراط و هنگام سنجش اعمال».

(کامل‌الزیارات، ص ۲۰۴، ج ۲).

زیارت امام‌هشتم^(ع)، پاداش ۷۰هزار شهید راستین را دارد

امام‌صادق^(ع) می‌فرماید: «نواده من در سرزمین خراسان، در شهری که به آن توس گفته می‌شود، کشته خواهد شد. هرکه او را در توس زیارت کند و عارف به حقش باشد، روز قیامت دستش را می‌گیرم و داخل بهشت می‌کنم، حتی اگر دارای گناهان کبیره باشد. پرسیدند: فدایتان شویم، عارف به حقش کیست؟ فرمودند: فردی که می‌داند او امامی است که طاعتش واجب است و شهید غریب است. هرکه او را زیارت کند درحالی‌که عارف به حقش باشد، خداوند عزوجل پاداش ۷۰هزار شهید راستینی را که در رکاب رسول خدا^(ص) به شهادت رسیده‌اند، به او عطا خواهد کرد.» (امالی شیخ صدوق، ج ۵، ع ۱۰، عیون اخبارالرضا^۴، ج ۲، ص ۲۵۹، ۱۸۱).

زیارت حضرت، شفاعت اهل‌بیت را واجب می‌کند

از هروی روایت شده است که: «امام‌رئوف، حضرت رضا^(ع)، به گنبدی که قبر هارون الرشید در آن بود، داخل شدند. سپس با دست خویش بر کنار آن خطی کشیدند و فرمودند: اینجا خاک من است و در آن دفن خواهم شد و.... به خدا قسم! زیارت‌کننده‌ای از آن‌ها مرا زیارت نکند و سلام‌دهنده‌ای از آن‌ها بر من سلام نکند، مگر آنکه مغفرت و رحمت خدا با شفاعت ما اهل‌بیت بر او واجب شود.» (عیون اخبارالرضا^۴، ج ۲، ص ۱۱۳، ۷۷). به آن‌گاهی به این حدیث از بیان امام مهربانی‌ها، متوجه می‌شویم که شفاعت، عهدی است میان امام و افرادی که به دیدار امام شریفاب می‌شوند.

زیارت امام‌رضا^(ع)، ضمانت امام‌جواد^(ع) را به‌همراه دارد

از مواهبی که خداوند متعال برای افراد نیکوکار درنظر گرفته است، پاداش ورود به بهشت است. داشتن آخرتی در صحت و سلامت، به معنای تسلیم امر خداوند بودن در دنیای کنونی است. از راه‌های به‌دست آوردن این امر، زیارت امام‌هشتم^(ع) بیان شده است. از حضرت جواد^(ع) روایت شده است: «برای فردی که پدرم را عارف به حقش در توس زیارت کند، بهشت را ازسوی خدای متعال ضمانت می‌کنم.» (عیون اخبارالرضا^۴، ج ۲، ص ۲۵۱، ۱۷۶).

زیارت شمس‌الشموس^(ع)، آتش را بر بدن زائر حرام می‌کند

از دیگر کرامات زیارت مدفن و مشهد امام مهربانی‌ها، دوری از آتش دوزخ است که می‌توان از آن به دوری از گناه و معصیت تعبیر کرد؛ زیرا سرپیچی از اوامر الهی بدون شک از آتش برای مؤمن، سوزاننده‌تر است. عبدالعظیم حسنی^(ع) بیان می‌کند: «از امام‌جواد^(ع) شنیدم که فرمودند: هرکه پدرم را زیارت کند و از باران یا سرما یا گرما به‌او آزاری رسد، خداوند آتش را بر بدنش حرام می‌کند.»

(امالی شیخ صدوق رحمتا... علیه، ص ۵۲۱).

زیارت امام، حاجت را برآورده می‌کند

امام‌هادی^(ع) فرمودند: «هرکه از خداوند تبارک و تعالی خواسته‌ای دارد، با غسل به زیارت قبر جدم، امام‌رضا^(ع)، در توس برود و نزد سر مبارکش دو رکعت نماز گزارد و حاجتش را در قنوت از خدا بخواهد. همانا اجابت می‌شود، مگر آنکه گناهی یا قطع رحمی بخواهد. به‌درستی که محل قبرش، قطعه‌زمینی از زمین‌های بهشت است. مؤمنی او را زیارت نکند، مگر آنکه خداوند از آتش برهاندش و در بهشت جایگزینش سازد.» (عیون اخبارالرضا^۴، ج ۲، ص ۲۲۲، ج ۳، ع ۳۷، امالی شیخ صدوق، ص ۴۲۱).